

Розділ 5. Анатомія дихальної системи

Лекція № 1

Тема Анатомія дихальної системи

Основні питання теми.

Верхні й нижні дихальні шляхи. Зовнішній ніс: частини, будова. Носова порожнина: присінок, носові ходи, приносні пазухи. Функціональні частини носової порожнини.

Гортань, топографія. Будова гортані: хрящі, м'язи, зв'язки, суглоби. Порожнина гортані. Голосові складки, голосова щілина.

Трахея, частини, топографія, будова стінки. Головні бронхи, топографія, будова стінки.

Бронхове дерево.

Легені: топографія, зовнішня будова. Ворота легень. Корінь легень. Частки, сегменти, часточки. Кровоносна система легень. Ацинус — структурно-функціональна одиниця легень.

Плевра. Пристінкова плевра і її топографічні частини. Нутрощева плевра. Плевральна порожнина, її функціональне значення. Поняття про середостіння.

Латинські терміни: cavitas nasi, larynx, pharynx, trachea, bronchi, pulmones, pleura, mediastinum.

Література:

Базова:

О.М.Очкуренко «Анатомія людини», Київ, «Вища школа», 1992 р. с.180-189.

Розділ 6. Анатомія травної системи

Лекція № 2

Тема: Загальна анатомія травної системи Анатомія травного каналу.

Основні питання теми.

Класифікація внутрішніх органів: трубчасті, паренхіматозні. Загальний план будови стінки трубчастих органів: слизова, м'язова, зовнішня оболонка, характеристика їх. Поняття «сфінктер», сфінктери травного каналу.

Черевна порожнина. Порожнина очеревини. Положення органів щодо очеревини, функції очеревини, зв'язки, чепці, брижі.

Порожнина рота, присінок, власне ротова порожнина, тверде та м'яке піднебіння, ясна, піднебінні дужки, піднебінний язичок, зів.

Зуби, будова, види. Постійні зуби, формула, характеристика. Молочні зуби, формула, терміни прорізування. Язик, будова, частини, особливості будови слизової оболонки. Ротові залози: малі та великі слинні залози, характеристика їх.

Глотка, топографія, частини, сполучення, будова стінки, лімфоїдне кільце глотки.

Стравохід, топографія, частини, будова стінки. Звуження стравоходу.

Шлунок: топографія, частини шлунка. Будова стінки і особливості будови слизової оболонки шлунка. Положення шлунка стосовно очеревини.

Тонка кишка, її відділи. Дванадцятипала кишка, частини, топографія порожньої й клубової кишок. Будова стінки тонкої кишки. Особливості будови слизової оболонки тонкої кишки в її різних відділах. Будова м'язової оболонки.

Товста кишка, відділи, топографія. Будова стінки товстої кишки. Характеристика відділів товстої кишки. Макроскопічні відмінності будови тонкої і товстої кишок.

Латинські терміни: pharynx, esophagus, ventriculus (s. gaster), cavitas oris, lingua, dens, glandulae salivariae, palatinum, intestinum tenue, intestinum crassum, caecum, appendix vermiformis, colon, rectum.

Література:

Базова:

О.М.Очкуренко «Анатомія людини», Київ, «Вища школа», 1992 р. с.154-175, 178-179.

Лекція № 3

Тема: Анатомія великих травних залоз

Основні питання теми.

Печінка, топографія, зовнішня будова: краї, поверхні, частки, зв'язки печінки. Внутрішня будова печінки. Судини печінки. Функції печінки. Положення стосовно очеревини.

Жовчний міхур, топографія, частини, будова стінки. Шляхи виділення жовчі.

Підшлункова залоза, топографія, частини, будова, функції. Підшлункові острівці.

Латинські терміни: *hepar, vesica fellea, pancreas, peritoneum.*

Література:

Базова:

О.М.Очкуренко «Анатомія людини», Київ, «Вища школа», 1992 р. с.176-178

Розділ 7. Анатомія сечової системи.

Лекція № 4

Тема: Анатомія органів сечової системи

Основні питання теми.

Нирки, топографія правої та лівої нирки. Зовнішня будова нирки. Положення нирки до очеревини. Фіксувальний апарат нирки. Внутрішня будова нирки. Нефрон — структурно-функціональна одиниця нирки. Кровоносна система нирки. Сечові шляхи. Ниркові чашечки, ниркова миска.

Сечовід, частини, топографія, будова стінки, функції. Положення щодо очеревини. Звуження сечоводу.

Сечовий міхур, форма, зовнішня та внутрішня будова, частини. Особливості топографії у чоловіків та жінок. Будова стінки сечового міхура. Положення стосовно очеревини (залежно від функціонального стану).

Сечівник (чоловічий, жіночий) — будова, відділи, відмінності.

Латинські терміни: *ren, ureter, vesica urinaria, urethra.*

Література:

Основна:

О.М.Очкуренко «Анатомія людини», Київ, «Вища школа», 1992 р. с.190 – 195.

Лекція № 5

Тема: Анатомія чоловічої статевої системи

Основні питання теми.

Внутрішні чоловічі статеві органи. Яечко, топографія, будова. Над'ячко. Оболонки яечка. Сім'явиносна протока, частини, топографія, будова стінки. Сім'яний канатик. Сім'яний міхурець: топографія, будова, функції. Сім'явипорскувальна протока. Передміхурова залоза, топографія, частини, функції. Цибулинно-сечівникові залози.

Зовнішні чоловічі статеві органи:калітка, статевий член, його будова.

Латинські терміни: *testis, epididymis, funiculus, spermaticus, ductus, deferens, prostata, glandula bulbourethralis, vesiculae, seminale, scrotum, penis.*

Література:

Базова:

О.М.Очкуренко «Анатомія людини», Київ, «Вища школа», 1992 р. с.195 - 202

Лекція № 6

Тема Анатомія жіночої статевої системи

Основні питання теми.

Внутрішні жіночі статеві органи. Яечник: топографія, зовнішня будова, внутрішня будова.

Маткові труби: топографія, частини, будова стінки, положення стосовно очеревини, функції.

Матка: топографія, форма, частини, будова стінки, положення стосовно очеревини.

Піхва: склепіння, будова стінки. Дівоча перетинка.

Зовнішні жіночі статеві органи: лобкове підвищення, великі соромітні губи, малі соромітні губи, присінок піхви, присінкові залози, клітор.

Промежина, визначення. Сечостатева діафрагма, діафрагма таза.

Вікові особливості внутрішніх чоловічих та жіночих статевих органів.

Латинські терміни: ovarium, tuba uterina, uterus, vagina, clitoris, urethra feminina, perineum.

Література:

Базова: О.М.Очкуренко «Анатомія людини», Київ, «Вища школа», 1992 р. с.202-210

О.М.Очкуренко «Анатомія людини», Київ, «Вища школа», 1992 р. с.202-210.

Розділ 8. Анатомія органів чуття.

Лекція № 7

Тема: Анатомо-функціональна характеристика органів чуття. Анатомія шкіри, органу нюху і смаку.

Основні питання теми.

Анатомо-функціональна характеристика органів чуття. Периферійні приймачі, провідники й кіркові центри аналізаторів.

Орган нюху. Нюхова частина слизової оболонки носа. Провідний шлях нюхового аналізатора.

Орган смаку. Смакові сосочки язика, їх топографія. Провідний шлях смакового аналізатора.

Загальний покрив. Шкіра. Залози шкіри: потові, сальні. Похідні шкіри: волосся, нігті. Грудь. Місця підшкірного введення ліків.

Література:

Базова:

О.М.Очкуренко «Анатомія людини», Київ, «Вища школа», 1992 р. с.286-287, 300-301.

Лекція № 8

Тема: Анатомія органу зору, слухового та вестибулярного аналізатора.

Основні питання теми.

Анатомія ока. Очне яблуко. Оболонки очного яблука, будова їх. Внутрішнє ядро ока. Акомодацийний апарат ока. Додаткові структури ока: повіки, брови, м'язи очного яблука. Сльозовий апарат. Провідний шлях зорового аналізатора.

Анатомія вуха. Частини вуха. Зовнішнє вухо: частини, будова їх. Середнє вухо: частини, барабанна порожнина, стінки, вміст, слухові кісточки, слухова труба. Внутрішнє вухо: частини, топографія, кістковий лабіринт, перетинчастий лабіринт, провідні шляхи слуху та рівноваги.

Латинські терміни: organum vestibulocochlearis, auris externa, aurismedia, membrane tympani, cavum tympani, ossicula auditus, tuba auditiva, auris interna, labyrinthus osseus, cochlea, labyrinthus membranaceus, glandula lacrimalis, organum visus, bulbus oculi, palpebrae.

Література:

Базова:

О.М.Очкуренко «Анатомія людини», Київ, «Вища школа», 1992 р. с.287-295.

Викладач _____ Шатунова А.М.